



**Katedra i Zakład Medycyny Rodzinnej
Uniwersytetu Medycznego w Lublinie
CHAIR AND DEPARTMENT OF FAMILY MEDICINE
MEDICAL UNIVERSITY OF LUBLIN
Kierownik Dr hab. n. med. Ewa Rudnicka-Drożak**

ul. Langiewicza 6A, 20-032 Lublin
tel./fax: (+ 48) 815247856
e-mail: med.rodz@umlub.pl

Lublin 2022-08-09

**Recenzja rozprawy doktorskiej
lek. Michała Jacka Jędrzejka
pt. „Rozpowszechnienie zakażenia wirusem grypy oraz poziom zaszczepienia przeciw
grypie wśród personelu medycznego wrocławskich szpitali oraz podstawowej opieki
zdrowotnej (POZ) w sezonie epidemicznym grypy“
przygotowanej w Katedrze i Zakładzie Medycyny Rodzinnej
Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
pod kierunkiem dr hab. n. med. Agnieszki Mastalerz- Migas prof. UMW**

Przesłana do oceny rozprawa doktorska w oparciu o cykl publikacji przedstawia bardzo wartościowe wyniki badań o charakterze aplikacyjnym. Badania dotyczą aktualnej tematyki analizy rozpowszechnienia zakażenia wirusem grypy i poziomu zaszczepienia przeciw tej chorobie wśród personelu medycznego wrocławskich szpitali i podstawowej opieki zdrowotnej.

Ocena układu rozprawy doktorskiej i formalnej strony

Rozprawa doktorska lek. Michała Jacka Jędrzejka została przygotowana jako cykl czterech prac, jednej przeglądowej i trzech badawczych opublikowanych w latach 2021-2022. Należy podkreślić, że wszystkie prace zostały opublikowane w renomowanych czasopismach z listy JCR o wysokich współczynnikach wpływu oraz dużej liczbie punktów MNiSW. Sumaryczna wartość punktów IF dla tych prac wyniosła 9,383 i 450 pkt. MNiSW.

Cykl publikacji stanowią następujące prace:

1. Jędrzejek M., Mastalerz – Migas A., Janicka P.: *Incidence of Influenza Virus Infection among Wrocław's Healthcare Workers in Pre- COVID-19 2019-2020 Influenza Season Using Novel Flu Sens DX Device*, Int. J. Environ. Res. Public Health 2022; 19(6) 3159; doi: 10.3390/ijerph 19063159 [3,390 IF, 140 pkt. MNiSW]
2. Jędrzejek M., Mastalerz-Migas A.: *Influenza Vaccination Coverage, Motivators for, and Barriers to Influenza Vaccination among Healthcare Workers in Wrocław; Poland*

Int. Environ. Res. Public Health 2022; 19 (3):1586; doi: 10.3390/ijerph19031586 [3,390 IF, 140 pkt. MNiSW]

3. Jędrzejek M, Mastalerz – Migas A. *Seasonal influenza vaccination of healthcare workers: a narrative review*, Int. J. Occup. Med. Environ. Health 2022; 35 (2): 127-139; doi: 10.13075/ijomh.1896.01775 [1,843 IF, 100 pkt. MNiSW]
4. Jędrzejek M., Mastalerz – Migas A. *Szczepienia pracowników medycznych przeciw grypie – poziom zaszczepienia, determinanty, możliwości interwencji*, Med. Pracy 2021; 72(3): 305-319; doi: 10.13075/mp.5893.01068 [0,760 IF, 70 pkt. MNiSW]

We wszystkich publikacjach składających się na cykl, będący podstawą rozprawy Doktorant jest pierwszym Autorem, a jego wkład – zgodnie z zamieszczonymi oświadczeniami obejmuje opracowanie metody badań, zebranie danych i ich interpretacja napisanie i redagowanie manuskryptu pracy. Świadczy to o bardzo dużym zaangażowaniu Doktoranta oraz jego umiejętnościach.

Układ rozprawy doktorskiej lek. Michała Jacka Jędrzejka jest zgodny z normami przyjętymi dla tego typu opracowań, a na podkreślenie zasługuje duża syntezy, systematyczność i przejrzystość wynikająca z właściwie przyjętej koncepcji przygotowania rozprawy.

Recenzowana rozprawa doktorska składa się z 10 sekcji:

1. Wykaz publikacji stanowiących rozprawę doktorską
2. Wykaz stosowanych skrótów
3. Streszczenie w języku polskim
4. Streszczenie w języku angielskim
5. Główne założenia oraz wyniki projektu badawczego (wstęp, cele pracy, materiał i metody, wyniki, wnioski – implikacje praktyczne, bibliografia)
6. Cykl publikacji
7. Zgoda Komisji Bioetycznej
8. Oświadczenia autora
9. Oświadczenia współautorów
10. Dorobek naukowy.

Stanowiący 5 rozdział Główne założenia oraz wyniki projektu badawczego zawiera między innymi cele pracy. Autor wymienia dwa pierwsze odnoszący się do części badawczej i drugi odnoszący się do części teoretycznej:

- I- Określenie częstości występowania (wykrywalności) mikrobiologicznej wirusa grypy wśród personelu medycznego w sezonie epidemicznym grypy 2019/20 za pomocą innowacyjnego szybkiego testu (urządzenie Flu SensDx) oraz skorelowania ze zmiennymi demograficznymi – zawodowymi (wiek, płeć, zawód, miejsce oraz staż pracy, statusem zaszczepienia przeciw grypie oraz występowaniem objawów choroby grypopodobnej. Dodatkowym celem tego badania była analiza wskaźników zaszczepienia przeciw grypie w sezonie epidemicznym 2018/19, w tym korelacja ze zmiennymi demograficznymi – zawodowymi, oraz analiza czynników motywujących i barier dotyczących wykonania szczepienia wśród uczestniczących pracowników ochrony zdrowia.
- II- Głównym celem przeglądu (literatury) była ocena zachorowalności na grypę wśród personelu medycznego oraz występowania grypy związanej z opieką zdrowotną, nakreślenie korzyści ze szczepienia pracowników ochrony zdrowia przeciw grypie dla pacjentów i personelu medycznego ocena zagadnień związanych z poziomem zaszczepienia, deklarowanymi motywatorami, oraz barierami, oraz przegląd



interwencji mających na celu zwiększenie zasięgu szczepień w tej grupie zawodowej.

Dążąc do osiągnięcia postawionych celów Doktorant wykorzystuje następujące metody badawcze przeprowadzone zgodnie z zasadami Good Clinical Practice oraz Deklaracją Helsińską: autorski kwestionariusz ankiety, oraz podwójną ocenę wymazu z gardła i nosa – co warto podkreślić wymazy pobierane osobiście przez Doktoranta- z użyciem szybkiego testu (Flu SensDx) oraz wykonania testu molekularnego reakcji łańcuchowej z odwrotną transkryptazą (RT-PCR).

Badanie przeprowadzono w okresie styczeń – marzec 2020 r we Wrocławiu, objęło 165 uczestników z 15 wybranych placówek podstawowej opieki medycznej i części wybranych oddziałów szpitalnych. Wpływ na przebieg badania (przedwczesne jego zakończenia) miała pandemia COVID – 19.

Wyniki badań uzyskane przez Doktoranta wskazują na to, że szczepienie przeciwko grypie nie zmniejsza częstości wykrywania wirusa grypy za pomocą testu Flu SensDx, ani zgłaszanych objawów choroby grypopodobnej u badanych. Autor słusznie zauważa konieczność przeprowadzenia reprezentatywnych badań na większych próbach. Bardzo ważnym i zasadnym wnioskiem jest zwrócenie uwagi na możliwość wydzielenia wirusa przez osoby bez objawów grypy (jednoczesna detekcja białka M1 oraz materiału genetycznego wirusa) – zatem fizyczne środki zapobiegawcze (maseczki, dezynfekcja rąk, dystans) mogą być niewystarczające. Bardzo praktyczną implikacją płynącą z pracy konieczność zwiększenia wskaźników szczepień przeciwko grypie wśród pracowników medycznych.

Reasumując recenzowana praca doktorska jest kompleksowym opracowaniem, którego osiągnięciami są:

1. Wykazanie, że szczepienie przeciw grypie nie zmniejsza częstości wykrywania wirusa grypy (za pomocą testu Flu SensDx) ani zgłaszania choroby grypopodobnej i w związku z tym określenie konieczności kontynuacji badań.
2. Zwrócenie uwagi na niewystarczającą ochronę przed wirusem grypy przy stosowaniu fizycznych środków zapobiegawczych przez personel medyczny.
3. Identyfikacja barier dotyczących szczepienia przeciw grypie wśród personelu medycznego: brak czasu, lęk przed działaniami niepożądanymi, poczucie braku ryzyka /brak konieczności szczepienia.
4. Wykazanie, że połowa nieszczepionych uczestników badania zadeklarowała chęć uczestnictwa w szczepieniu w przypadku organizacji ich w miejscu pracy.

Przy lekturze pracy doktorskiej lek. Michała Jacka Jędrzejka nasuwa się z mojej strony jedna uwaga dotycząca braku bardziej szczegółowych informacji w sekcji „materiał i metody“ dotyczących konstrukcji autorskiego narzędzia badawczego, oraz jego umieszczenia w formie załącznika. Jest to o tyle ważne, że wystandaryzowany autorski kwestionariusz ankiety mógłby posłużyć także innym badaczom do identyfikacji przyczyn niskiego poziomu zaszczepienia wśród różnych grup zawodowych. Powyższa uwaga ma charakter jedynie techniczny nie wpływa na wysoką ocenę merytoryczną pracy.

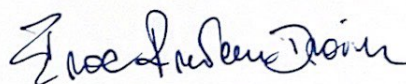
Recenzowana praca została napisana w sposób wskazujący na dużą wiedzę teoretyczną i praktyczną, dążenie do rozwiązywania problemów o charakterze aplikacyjnym oraz umiejętność interpretacji wyników, ich sytematycznego przedstawienia oraz wnikliwą dyskusję.

Wniosek końcowy

W podsumowaniu stwierdzam, że przedstawiona do recenzji rozprawa doktorska lek. Michała Jacka Jędrzejka zatytułowana: „Rozpowszechnienie zakażenia wirusem grypy wśród personelu medycznego wrocławskich szpitali oraz podstawowej opieki zdrowotnej (POZ) w sezonie epidemicznym grypy“ **spełnia warunki określone w art. Art.187 ust. 1-4 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. 2018 poz. 1668).**

W związku z powyższym przedstawiam Wysokiej Radzie Dyscypliny Nauki Medyczne Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu wniosek o dopuszczenie lek. Michała Jacka Jędrzejka do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Jednocześnie biorąc pod uwagę bardzo wysoki poziom recenzowanej rozprawy, wartość naukową przeprowadzonych badań oraz dorobek naukowy wnioskuję do Wysokiej Rady Dyscypliny Nauki Medyczne Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu o wyróżnienie rozprawy doktorskiej lek. Michała Jacka Jędrzejka.



Dr hab. n. med.
Ewa Rudnicka-Drożak
medycyna ogólna
spec. medycyny rodzinnej
spec. zdrowia publicznego
8717993